

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

Souhrnná analýza na základě individuálních šetření a dotazníkových šetření mezi obyvateli MČ a uživateli sociálních služeb realizovaných v průběhu únor až květen 2016

Červen 2016

Vypracovali:

Ing. Šárka Fruncová Vlčková

Zuzana Vránová, Dis.

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

Obsah

I.	Úvod	3
II.	Popis situace	4
III.	Metodika	8
IV.	Informovanost	10
V.	Potřebnost sociálních služeb	11
VI.	Analýza potřeb	12
	Cílová skupina A: Seniorský věk a péče o člena rodiny.....	12
	Cílová skupina B: Podpora funkce rodiny a péče o děti a mládež	13
VII.	Shrnutí	17
VIII.	Literatura	18

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

I. Úvod

MČ Praha-Libuš se počíná systematicky zabývat uspokojováním potřeb pomoci obyvatelům v různých životních událostech. Aktualizovala demografický průzkum, který poskytl konkrétní data. Na nové predikce vývoje počtu a struktury obyvatel na území městské části je třeba reagovat. Je třeba získat informace i o dostupnosti a kvalitě sociálních služeb z území městské části.

Zjišťování potřeb obyvatel započalo veřejnou diskusi. Cílem je zjištění toho, jaké služby by chtěli obyvatelé mít v dostupné vzdálenosti v budoucnu. Byl zvolen otevřený přístup, kdy byla vyzývána široká veřejnost, aby se zapojila a přemýšlela komunitně, tj. nejen každý za sebe i ty za ty, co se průzkumu nemohli zúčastnit, za své přátele, za svou rodinu, za své sousedy, protože takové služby mohou v budoucnu potřebovat i oni. Všichni byli informováni, že informace jsou zjišťovány veřejnými jednáními, dotazníkovými šetřeními i individuálními rozhovory s lidmi, kteří již různé formy pomoci přijímají a využívají a s organizacemi, které pomoc zajišťují a poskytují.

Celá analýza je zpracována jako podklad pro rozhodování politiků a úřadů na různých úrovních. Na základě reálných podkladů, dalších informací a na základě možností městské části bude vznikat plán, jak postupovat ve snaze dosáhnout identifikovaných služeb v budoucnu. Analýza byla vedena mottem: „Plánujeme dostupnou pomoc pro budoucnost“.

Aby bylo možné analýzu zacílit i na aktuální uživatele sociálních služeb, byla pilotně zřízena role Koordinátora sociální pomoci, kterého bylo možné kontaktovat písemně po mailu i telefonicky.

Službu poskytuje:

Koordinátorka sociálního plánování městské části
Zuzana Vránová, Dis.

Kontakt: Mail - koordinatorpomoci@praha-libus.cz
Adresa – Libušská 35/200, 142 00 Praha 4 - Libuš
(uzavřené obálky k rukám paní Vránové)
Telefonní kontakt: 604.740.696

Ke komunikaci ohledně obecných témat ze sociální oblasti byl zřízen sběrný mail úřadu městské části, který obhospodařuje též Koordinátor, ale kopie zaslaných mailů automaticky informují i zástupce starosty pro oblast sociální a vedoucí odboru správního a školství:

socialno@praha-libus.cz.

Zástupcem starosty, který má v gesci oblast sociální je paní:

Ing. Lenka Koudelková, zástupkyně starosty MČ Praha-Libuš

Pověřeným vedoucím odboru správního a školství je paní:

Jaroslava Hlávková, pověřená vedením odboru správního a školství ÚMČ

Praha-Libuš

Analýza byla založena na základních čtyřech okruzích témat v souladu se realizací sociálního plánování na správním celku MČ Praha 12. Jedním z dalších a důležitých kroků aktualizace komunitního plánu sociálních služeb je analýza potřeb uživatelů sociálních služeb v našem regionu.

Byla provedena analýza v celém rozsahu. Předmětem této zprávy je uzavření první část analýzy. Obsahuje zpracovaná první dvě témata týkajících se prvních dvou cílových skupin:

Téma (cílová skupina) A: Seniorský věk a péče o člena rodiny.

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

Téma (cílová skupina) B: Podpora funkce rodiny a péče o děti a mládež.

Zbýlá dvě témata týkající se dalších cílových skupin, budou uzavřena do konce roku 2016 v rámci pokračování projektu – zpracování 2. části analýzy.

Poznámka: Pro úspěšné dokončení analýzy vyhodnocením všech sebraných dat a vypracováním Analýzy byly určité změny. Při plánování projektu bylo předpokládáno, že metodické vedení a pomoc při formulování závěrů zajistí externí metodik a pomůže i komunikace o metodice s ÚMČ Praha 12. Na základě jednání v průběhu projektu bylo zjištěno a konstatováno, že externí metodik bude z důvodu dodržení realizace dle komunitních principů intervenovat pouze konzultacemi, radami a připomínkami při vytváření Analýzy. Metodické vedení od ÚMČ Praha 12 se zatím nejeví jako schůdná cesta. Metodickou roli tak z části musely sehrát společně Koordinátorka sociálního plánování a zpracovatelka žádosti o grant.

II. Popis situace

Sociální služby na území městské části jsou poskytovány naprosto minimálnímu počtu obyvatel, přestože potenciální zájem o poskytování sociálních služeb ukázala všechna realizovaná šetření. Je to pravděpodobně tím, že není zajištěna dostatečná osvěta o nabídce v kombinaci s informacemi o možnostech jejich financování. Dalším důvodem je i nemožnost využít nejprve dovoz obědů organizací poskytující v lokalitě sociální služby a objednáni si dalších sociálních služeb teprve poté, až klient získá důvěru v jedince a organizaci poskytovatele. Jedná se o ověřený postup systematické práce s klienty sociálních služeb. Cílová skupina seniorů jsou zvláště citliví na vpouštění cizích osob do svého domova, i když je to za účelem poskytnutí sociální služby. Na městské části tento postup zatím nelze aktivně využít.

Skutečných klientů **pečovatelských služeb** je málo. **Dovoz obědů** se díky tomu řeší mimo poskytovatele sociálních služeb. Důvěra potenciálních klientů v poskytovatele sociálních služeb a možnost jejich rozšíření mezi víc klientů zůstává za stávajících podmínek beze změny a nelze očekávat jakýkoli pozitivní vývoj. Zůstávají pouze klienti, kteří neustále žádají o možnost dovážky kvalitních obědů včetně jejich servírování.

Možnost využívat poskytovatele sociálních služeb od zřízené příspěvkové organizace MČ Praha 12 - Sociální služby MČ Praha 12 nebo od poskytovatele sociálních služeb příspěvkovou organizaci Ústav sociálních služeb v Praha 4 je pro obyvatele naší městské části téměř nemožné. V prvním je vždy naplněná kapacita a přednost mají klienti z územně samosprávného celku MČ Praha 12 (tj. mimo území MČ Praha-Libuš), u druhého poskytovatele je přímo zakládací listinou zakázáno přijímat jiné klienty než z území samosprávného celku MČ Praha 4.

Klienti dále v minulosti často žádali **pobytové služby pro seniory**. Na katastru Praha-Libuš se nachází v Brunelově ulici ve vlastnictví Magistrátu hl. m. Prahy byty zvláštního určení (bezbariérové byty) v Domu s chráněnými byty. V minulosti zde bydlelo více obyvatel z městské části, aktuálně jich je minimum. Dům je dle šetření v havarijním stavu a celkový počet ubytovaných klientů se dále snižuje. V objektu nejsou poskytovány žádné další sociální služby, ani vyvíjeny aktivity pro ubytované klienty. Na stav domu a neexistenci společných prostor pro setkávání si klienti stěžují.

Ubytovaní klienti navštěvují paralelně více seniorských aktivit a akcí (nad rámec zákona o sociálních službách, tzv. volnočasových aktivit pro seniory i pro širokou veřejnost) pořádaných městskou částí a řadí se mezi skupinku aktivnějších seniorů.

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

Poskytování sociálních služeb Farní charitou Praha 4 - Chodov

Rozhovor byl veden s ředitelkou Farní charita Praha 4 - Chodov, paní Mgr. Evou Černou, o kvalitě, kvantitě, nabídce a zájmu o poskytování sociálních služeb. MČ Praha-Libuš je pro organizaci za hranicí oblasti, kde běžně poskytují služby, je to příliš daleko. Toto omezení platí pro všechny sociální služby, které poskytují pro obyvatel městské části. Obědy, o které je na městské části dlouhodobě zájem, by organizace začala dovážet na území městské části, pokud by bylo více jak 20 pravidelných odběratelů. Paní ředitelka je případně ochotna napsat nějaký informační článek o organizaci a jí poskytovaných službách Charitě do lokálního periodika, pokud by to mohlo vést k většímu zájmu o závoz obědů. Pro zahájení realizace závozu na městskou část stále platí podmínka minimálního množství pravidelných odběratelů.

Poskytovatele nemůže k poskytování zavážení obědů či slevy na poplatku za dovoz obědů městská část motivovat ani vypsáním prvního dotačního řízení pro oblast sociální (poprvé vypsáno a stále probíhá). Finanční podpora potenciálně získaná z dotace MČ Praha-Libuš jsou pro organizaci méně podstatné než možnost získat evropskou dotaci. V rámci evropských projektů je požadavek rovných podmínek pro všechny klienty.

Klienti obědy údajně raději objednávají včetně dovážky z lokální restaurace U čertíka. Není jasné, jestli senioři dávají přednost obědům z místní restaurace kvůli kvalitě či nemožnosti jiné volby (dokud není dostatečné množství odběratelů). Obědy z lokální restaurace jsou chuťově dobré, dostatečně velké porce, je na výběr z více jídel, ale nejedná se o jídla dieteticky pokrývající potřeby seniorů.

Poznámka: Cena jednoho oběda je 60,-Kč (bez polévky), za dovoz se účtuje poplatek 25,-Kč. Nemají výběr z více jídel, klienti si tedy nemohou vybrat. Občas si náročnější klienti stěžují, dle pí ředitelky jsou docela dobré. Stejná stížnost byla vznesena i ve veřejném projednání v rámci pracovních skupin. Paní ředitelka je přesvědčena, že jsou obědy dobré. Vaří je restaurace Pražanka, která dle paní ředitelky splňuje standardní požadavky na tuto službu. Nevyplývá z toho, jedná-li se o jídla dieteticky upravená pro seniorský věk.

Zařízení nabízí pečovatelské služby, zdravotní služby a služby asistenční. Samostatně nezajišťují dovoz obědů na území městské části, jelikož se jedná o příliš vzdálené území. Registrují asi 12 klientů z městské části Praha-Libuš. Aktuálně jezdí pouze ke dvěma klientům.

V průběhu rozhovoru byla zmíněna problematika spolupráce s místními obvodními lékaři pečujícími o obyvatele městské části. Údajně nejsou příliš ochotni spolupracovat. Problém častého střídání obvodních lékařů a neochota dojíždět za pacienty domů, byla rovněž tématem veřejného fóra obyvatel k největším problémům Libuše a Písnice.

Možnosti využití služeb jídelen základních škol pro externí strážníky

Jídelny obou místních základních škol, ZŠ s RVJ (L. Coňka 40) i ZŠ Meteorogická mají kapacitu a jsou připraveny poskytovat obědy externím strážníkům do přinesených nádob. Obě školy vaří kvalitně a jídla jsou dieteticky uzpůsobená a sledována žákům dle platných výživových doporučení.

Tyto možnosti jsou zatím využívány méně než by mohly být. Mnoha méně pohyblivým klientům, kteří by o oběd měli zájem, chybí dovážka včetně servírování. O jejich stravování se tak

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

musí starat komplikovaně jejich rodina i v průběhu dne. Klienti, kteří jsou si oběd schopni servírovat sami, mohou využívat dovážku z lokální restaurace. Klientů, kteří jsou dostatečně pohybliví, aby si sami došli do školní jídelny pro vlastní oběd, a přitom si nechtějí vařit sami, je velmi málo. Podařilo-li by se jakýmkoli způsobem zajistit dovážku obědů ze školní jídelny v lokalitě, bylo by jistě více zájemců.

Rozhovory byly vedeny s oběma vedoucími školních jídelen. Školní jídelna ZŠ s RVJ poskytuje obědy pravidelně pro celkem 7 jednotlivým externím strážníkům a 6 obědů odebírá soukromá mateřská školka (celý oběd včetně polévky za 63,- Kč). Kromě toho mají několik občasných strážníků z různých firem v okolí. Na obědy chodí pravidelně hlavně senioři. Přístup není bezbariérový, jídelna je ve zvýšeném přízemí a na cestě je asi 6 schodů. Strážníci si mohou vybrat ze dvou jídel. Ohlasy na kvalitu jídla jsou jednoznačně dobré.

Jídelna ZŠ Meteorologická poskytuje obědy pravidelně pro max. 20 externích strážníků. Kromě toho mají cca 10-20 občasných strážníků z různých firem v okolí. Přístup není bezbariérový, jídelna je v prvním patře a je třeba překonat dvě schodiště. Strážníci si mohou vybrat ze dvou jídel. Ohlasy na kvalitu jídla jsou jednoznačně dobré.

Jídelna obědy rovněž nerozváží. V minulosti se jednou pilotně zkoušela v rámci výuky jedné z výchov s deváťáky zajistit donesení obědů do DCHB Brunelova, která je v blízkosti. Jednalo se o časově omezené období, kdy projekt fungoval. Možná by šlo zjistit, proč projekt nepokračoval a případně něco podobného postaveného na starosti deváťáků o seniory a znovu rozdmýchat.

Kvalita poskytování ubytovacích služeb v Domě s chráněnými byty v ulici Brunelova 14

Rozhovor byla snaha vést s paní Mrňkovou z MHMP, která má na starosti administraci žádostí o umístění v domě s chráněnými byty v Brunelově ulici. Krátký rozhovor byl nakonec veden jen po telefonu a poté pověřila paní vrátanou, k zajištění kontaktu s jednou z klientek na rozhovor.

Kapacita domu není zcela vytížena (přes 10 volných bytů). Důvodem může být poněkud nedobrá stav objektu (opakované problémy s kanalizací a zápach v celém objektu včetně bytů, při dešti zatýká střechou). V objektu jsou nebytové prostory a nájemníkům chybí společné prostory ke scházení se. K dispozici je jen zahrada, kterou v zimních měsících využít nelze. V poslední době se odstěhovalo více údajně nespokojených klientů. V DCHB nejsou poskytovány žádné služby. V domě je v nájmu soukromá rehabilitace. Společenská místnost je rovněž pronajímána subjektu, který neposkytuje místním klientům žádné služby. Nájemné je v domě nižší (60,- Kč za metr čtvereční), než je úroveň v obdobných domech v jiných městských částech (cca 150,- Kč za metr čtvereční). Klienti si obědy většinou objednávají včetně dovozu z lokální restaurace U čertíka, protože ji to tam více chutná a donesou jim to až k prahu. Včetně donášky to stojí o něco méně, než kdyby to poskytovala Charita 4 - Chodov. Není jasné jaké plány s objektem má majitel Magistrát hl. m. Prahy ~~má~~. Jestli je možné, že by v budoucnu uvažoval o tom angažovat nějakého poskytovatele sociálních služeb, který mohl mít základnu zde a provozovat pobytovou a pečovatelskou službu.

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

Poskytování sociálních služeb Odborem sociálních věcí Úřadu MČ Praha 12 v rámci přenesené působnosti na ORP

Standardní služby v rámci přenesené působnosti poskytuje obyvatelům městské části Praha-Libuš Odborem sociálních věcí Úřadu MČ Praha 12.

Poskytování informací Odborem správním a školství Úřadu MČ Praha-Libuš v rámci samosprávné působnosti

Informace o tom, že sociální agenda je řešena na OSV ÚMČ Praha 12 a kde je možné

odbor Standardní služby v rámci přenesené působnosti poskytuje obyvatelům městské části Praha-Libuš Odborem sociálním Úřadu MČ Praha 12.

Poskytování grantů v oblasti sociální MČ Praha-Libuš v rámci samosprávné působnosti

Městská část Praha-Libuš schválila na jaře roku 2016 vypsání prvního dotačního řízení pro oblast sociální. Lhůta pro podávání žádostí stále probíhá. Městská část bude následně na základě výsledků poskytovaných služeb vyhodnocovat úspěch jejich vypsání.

Aktivity pro seniory zajišťované či podporované městskou částí (mimo zákon o sociálních službách)

Klub Senior je neformálním uskupením seniorů, kteří tradičně spolupracují s městskou částí na organizaci volného času seniorů. Městská část poskytuje prostor pro jejich scházení na adrese K Lukám 664 a dále finanční částku vyhrazenou ve schváleném rozpočtu na proplácení nákladů vyplývajících jejich hlavní činnosti, organizace setkávání, zajímavých přednášek, návštěv kulturních akcí, výletů za pamětihodnostmi a společných oslav svátků a výročí. Klub navštěvuje pravidelně mezi 30 až 50 seniory, a to každé úterý od 14 do 16 hodin. Klub je organizačně soběstačný. Městská část jednou za čas odměňuje symbolicky vedení Klubu.

Především senioři využívají místní knihovnu. Má velice omezenou nabídku, ale velice komunikativního a lidového pana knihovníka. Přestože má knihovna otevřeno jen jednou týdně, v den pořádání Klubu Senior, od 14 do 20 hodin, tráví v knihovně čas často starší lidé, kteří tam chodí hovořit s panem knihovníkem. Na mnoho seniorů má tato možnost význam a je prevencí pocitu osamění.

V rámci městské části funguje Klubu Junior. Většinou pořádá volnočasové aktivity - kroužky pro děti. Nedílnou částí jeho nabídky je již několikátým rokem i nabídka aktivit pro seniory: zdravotní cvičení, přednášky o zdraví, počítačová výuka, někteří senioři si zajišťují v rámci klubu i jazykovou výuku.

Nad tyto aktivity pořádá pro seniory jednou ročně slavnostní setkání samotná městská část. Trvalým problémem jsou náklady na zajištění a velikost akce. Opakovaně se stalo, že na akci se hlásilo více zájemců, než bylo možné uspokojit. Je to škoda, bylo by třeba zvážit možnost rozšíření akce.

Na jaře roku 2016 v rámci realizace této analýzy byla nově zřízena pozice Koordinátora pomoci, který má pomoci obyvatelům radou v závažných životních situacích a nabídkou jak se vyznat ve svých potřebách a možnostech jak je možné si nechat pomoci v síti sociálních služeb. Jak sociální služby vhodně zkombinovat a kde zajistit kapacitu.

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

Možnost přesunu části aktivit úřadu na případnou novou komisi sociální (sociálně-kulturní) pracující (především mimo zákon o sociálních službách)

Rada městské části nemá zřízenou komisi pro sociální oblast. Pokud by byla v budoucnu zřízena, bylo by vhodné, aby projednávala nová témata a směr rozvoje v této oblasti. Přejít by na ni mohly i některé činnosti vykonávané v dnešní době úředníky, jako je komunikace s obyvateli při příležitosti vítání občánků a blahopřání k významným jubileím místním seniorům. Dále jako příprava a hodnocení grantového programu. Stejně tak jako projednávání doporučeného postupu v případě individuálních žádostí o finanční podporu jednotlivcům ze strany městské části (příspěvek pro rodiče vícerčat, finanční dary seniorům v hmotné nouzi například na brýle, aj.). Pokud by byla v náplni práce komise mimo oblast sociální i oblast kulturní, spadalo by do jejich kompetence i příprava mimořádných akcí pro seniory.

III. Metodika

Městská část realizovala ve dnech 17. února – 31. května 2016 šetření na populaci stávajících a potenciálních uživatelů sociálních služeb na území MČ Praha-Libuš, tj. na katastrálním území Libuše a Písnice.

Vzhledem ke složitosti problematiky, nezkušenosti pracovního týmu a také k obtížné dosažitelnosti cílových skupin, bylo připraveno několik kroků ke zjištění skutečnosti z různých pohledů:

- Pro 1. krok byla zvolena metoda práce v pracovních skupinách. Práce probíhala postupně ve čtyřech pracovních skupinách ve třech termínech. Do pracovních skupin byla pozvána široká veřejnost pozvánkami v lokálních médiích. Jednání vedl vždy Koordinátor sociálního plánování. V rámci jednání skupin bylo mezi účastníky provedeno základní dotazníkové šetření s otevřenými otázkami k tématům.
- Pro 2. krok byla zvolena metoda práce ve fokusních skupinách. Opakovaně byly sezvány různé skupiny aktivnějších seniorů k diskusi nad průřezem témat ze všech pracovních skupin. Na konci práce byli rovněž požádáni o vyplnění základní dotazníkové šetření s otevřenými otázkami k tématům. Představení výzkumu i dalším skupinám seniorů.
- Na základě výsledků jednání v pracovních skupinách a vyhodnocení základního dotazníkového šetření byl připraven podrobný dotazník pro vyplnění či osobní standardizovaný rozhovor.
- 3. krokem bylo podrobné dotazníkové šetření prováděné:
 - o v papírové podobě na veřejném jednání (Veřejné fórum obyvatel MČ nad 10 problémů Libuše a Písnice pořádané v rámci MA? 21) a osobních dotazníkových šetřeních prováděné Koordinátorem sociálního plánování s vybranými účastníky v DCHB Brunelova,
 - o v elektronické podobě na webových stránkách MČ, kde byl umístěn zvláštní banner pro práci na samostatném portálu „Sociální téma“,

Průběžně probíhaly kroky 4. a 5:

- 4. krokem byly kvalitativní rozhovory s uživateli sociálních služeb a poskytovateli sociálních služeb pro území nebo na území městské části (Farní charita – Chodov, DCHB Brunelova) a poskytovateli obědů pro seniory (ZŠ s RVJ, ZŠ Meteorologická).

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

- 5. krokem bylo sbírání informací Koordinátorem sociálního plánování (v roli Koordinátora pomoci) při individuálních konzultacích (vypracování návrhů péče a využití sociálních služeb dle aktuálních potřeb klienta).

Stávající a potenciální uživatelé sociálních služeb, byli dále děleni na 4 cílové skupiny a práce s nimi byla ohraničena 4 tématy:

- Cílová skupina: Senioři ... Téma: A - Seniorský věk a péče o člena rodiny
- Cílová skupina: Rodiny s dětmi ... B - Podpora funkce rodiny
- Cílová skupina: Osoby ohrožené sociálním vyloučením ... C - Sociální začleňování
- Cílová skupina: Osoby se zdravotním postižením ... D - Problematika handicapovaných.

Jelikož na území městské části až na výjimky žádný z poskytovatelů sociálních služeb intenzivně nepracuje, nebylo možné podchytit uživatele sociálních služeb skrze poskytovatele. Stávající uživatele, tedy osoby, které již nějakou sociální službu využívají (mají uzavřenou smlouvu o poskytování sociálních služeb ve smyslu zákona o sociálních službách), byli spíše výjimkou. Většinu účastníků šetření tvořili potenciální uživatelé sociálních služeb (osoby, které v současné době žádnou sociální službu nevyužívají, ale existuje předpoklad, že ji v budoucnu využít budou).

Definice cílových skupin je uvedena v textu dále.

Metodika dotazování byla založena na spolupráci zadavatele (autora žádosti o grant MHMP na projekt - vznik této analýzy) a řešitele – Koordinátora sociálního plánování (externího spolupracovníka angažovaného na základě grantu v projektu). Konkrétně řešitel dostal metodický plán realizace včetně určení analytických metod a tipy na subjekty a jednotlivce k dotazování. Zadavatel zajišťoval úpravu webových stránek a publicitu projektu, technické zázemí analýzy a podílel se i na zpracování závěrečné zprávy na základě řešitelem vyhodnocených analytických dat.

Při základním dotazování odpovídali účastníci pracovních a fokusních skupin v rámci základního dotazníkového šetření volně. U druhého - podrobného dotazníkového šetření účastníci volili z připravených odpovědí, ale mohli dopsat i svou vlastní návrh odpovědi („jiné“).

Výstupy z dotazníkových šetření byly vždy po shromáždění předány řešiteli ke zpracování. Zpracovány byly způsobem odpovídajícím u současně kvantitativnímu i kvalitativnímu typu výzkumu. Z dotazníků byly vždy dva druhy výstupů: číselné hodnoty a slovní vyhodnocení.

Popis cílových skupin:

Senioři:

Senioři jsou osoby v postproduktivním věku. Dělí se dvě skupiny dle závislosti na sociálních službách, na soběstačné a nesoběstačné. (viz. bod 3., kap. Literatura) Soběstačnou skupinu seniorů lze v praxi na městské části rozdělit na uzavřenější vnitřně organizovanou skupinu sdružující se kolem tzv. Klubu Senior (účastníci se zájezdů, přednášek a společných oslav) a aktivní skupinu seniorů volně navštěvující volnočasové aktivity pro seniory pořádané na městské části i na jiných městských částech shromážděnou kolem aktivit pořádaných v objektu tzv. Klubu Junior (zdravotních cvičení, nordic walking, výuky jazyků, přednášek o zdraví). V rámci šetření bylo tohoto rozdělení využito k oslovení různých skupin seniorů. Lze říci, že pokud byli nalezeni nějakí současní uživatelé sociálních služeb, jednalo se o několik jedinců z řad seniorů. Zbytek sílové skupiny tvořili potenciální uživatelé sociálních služeb.

Rodiny s dětmi:

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

Za rodinu je považována malá neformální sociální skupina, kterou pojí pokrevní, manželské, partnerské či adoptivní svazky (manžele s dětmi, nesezdané soužití rodičů s dětmi, děti žijící s jedním z rodičů, děti žijící u jiné fyzické osoby než rodiče a děti žijící u osob, které je přijaly do pěstounské či poručnické péče). Za dítě je považována nezletilá osoba, tj. dítě do 18 let věku. (viz. bod 3., kap. Literatura) Lze říci, že pokud byli nalezeni nějací potenciální uživatelé sociálních služeb, kteří již uvažují aktuálně o využití sociálních služeb z důvodu rozličných problémů, se kterými se potýkají a které konzultovali s Koordinátorem pomoci, byly to dospělé děti pečující v rámci rodiny o seniora. Zbytek sílové skupiny tvořili potenciální uživatelé sociálních služeb, kteří budou pravděpodobně nebo mohou uvažovat o využití služeb v budoucnu.

Osoby ohrožené sociálním vyloučením (OOSV):

Osoba ohrožena sociálním vyloučením je vyčleněna mimo běžný život společnosti a nemá možnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace. Za nepříznivou sociální situaci považuje zákon o sociálních službách např. oslabení nebo ztrátu schopností z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, krize, životních návyků, způsobem života vedoucím ke konfliktům se společností, sociálně znevýhodněným prostředím, nebo z jiných závažných důvodů. V rámci této cílové skupiny nebude řešena problematika osob ohrožených sociálním vyloučením z důvodu zdravotního stavu a z důvodu věku. Do této cílové skupiny spadá problematika osob, které užívají návykové látky, včetně alkoholu, osoby bez přístřeší, osoby propuštěné z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody, osoby propuštěné ze školského zařízení pro výkon ústavní, ochranné výchovy, osoby odcházející z pěstounské péče z důvodu dosažení zletilosti, osoby nezaměstnané a trpící chudobou. (viz. bod 3., kap. Literatura) Šetřením se nepodařilo oslovit stávající uživatele sociálních služeb. Zúčastnili se potencionální uživatelé. Jako potenciální uživatelé byli do výzkumu zahrnuti ti, kteří jsou zatím soběstační, nicméně řada z nich již nějakou pomoc potřebuje. Pokud by se změnila aktuální životní podmínky (zdravotní stav, závislosti, dluhy, ztráta zaměstnání, ztráta domova) uvažují o využití sociálních služeb.

Osoby se zdravotním postižením:

Osoby se zdravotním postižením jsou částečně nebo úplně omezené ve vykonávání činností z důvodu poruchy či dysfunkce orgánů. Dle zákona o sociálních službách je zdravotní postižení vymezeno jako tělesné, mentální, duševní, smyslové nebo kombinované postižení, jehož dopady činí nebo mohou činit osobu závislou na pomoci jiné osoby. Do této kategorie jsou zahrnuty všechny osoby bez omezení věkové kategorie, tzn., i děti se zdravotním postižením, resp. rodiny s dítětem se zdravotním postižením. (viz. bod 3., kap. Literatura) Při šetření se podařilo oslovit pouze pouhé potenciální uživatele, kteří nemají důvod využívat sociální služby nebo přátele a příbuzné těch, kteří by na sociální služby nárok měli, ale v současné době je z různých důvodů nevyužívají.

IV. Informovanost

Informovanost o možnostech poskytování sociálních služeb je zajišťována na území správního obvodu MČ Praha 12 ročně aktualizovaným Katalogem sociálních služeb, který je k dispozici na odboru sociálních služeb ÚMČ Praha 12 a v omezeném množství na odboru správním a školství MČ Praha-Libuš a na webových stránkách MČ Praha 12. Dále se představují jednotliví poskytovatelé každoročně na Veletrhu sociálních služeb v Praze 12. V poslední době vznikl portál komunikující mezi městskou částí a občany na sousedním územně samosprávním celku MČ Praha 12, Pomoc na

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

dvanáctce – portál pro sociální oblast, kde je možné některé informace též nalézt. Portál je ale určen obyvatelům MČ Praha 12.

Znalost Katalogu a návštěvnost Veletrhu obyvateli z MČ Praha-Libuš je minimální. V roce 2016 je plánováno zajištění potřebného množství Katalogů pro veřejné instituce a budovy městské části, aby byl Katalog k dispozici na větším množství míst, zveřejnění odkazu na elektronický katalog na webu a facebooku městské části stejně, jako pozvánek na podzimní Veletrh.

O sociálních službách, potřebě jejich plánování, možnosti se vyjádřit k jejich potřebnosti a získat pomoc odborníka při řešení těžkých situací, se obyvatelé v letošním roce poprvé doslechli na tradičně širokém plénu i z úst starosty MČ Praha-Libuš Mgr. Jiřího Koubka na každoročním setkání (veřejném fóru) k výběru 10 největších problémů Libuše a Písnice. Osobně je požádal o zapojení se do probíhajícího dotazníkové šetření.

Městská část od počátku roku 2016 začala informovat své obyvatele postupně o zahájení procesu sociálního plánování, o kontaktech na pro obyvatele městské části nově zřízeného Koordinátora pomoci a o příkladech, jak a kde je možné obyvatelům v těžkých situacích zajistit kombinaci sociálních služeb a péče. Je třeba si uvědomit, že tato role byla zřízena pilotně. Již po třech měsících fungování si našla své klienty. Je v zájmu obyvatel, aby Koordinátor pomoci poskytoval služby i nadále. Je v zájmu Koordinátora plánování sociálních služeb, aby byl právě tím Koordinátorem pomoci, který má těsné sepjetí s potřebami obyvatel.

V. Potřebnost sociálních služeb

Je patrné, že přes mírné odlišnosti papírového a elektronického dotazníku, které jsou dané nejspíše možností přístupu k internetu a s tím související věkovou kategorií, co internet používá, se respondenti shodují v potřebě služby **donáška obědů**, s tím spojené i **další pečovatelské služby**, jako je **nákup a úklid**, ale také **pomoc s vyplňováním dotazníků a formulářů**. **Mají strach ze stáří, nemoci a samoty**. Dále mají velký zájem o **rodinnou poradnu**. Proto doporučuji jednat dále o zřízení služby donáška obědů a podpořit případného zřizovatele sociálních služeb. Je namístě uvažovat i o rodinné poradně. Ostatní požadavky by mohla uspokojit již zřízená služba **Koordinátora sociální pomoci**.

Osoby bez přístřeší respondenti vnímají většinou citlivě a chtějí být nápomocni jak jim konkrétně, tak se i zajímají o řešení problémů s tím spojených (četnost vyplnění). Bohužel často nevědí jak, a navíc ani nevědí o terénních pracovnících na naší městské části.

U závislých osob je povědomí stejné, ale liší se **míra tolerance** z pochopitelných důvodů. Jednak se lidé často závislých bojí, protože nevědí, jak se zachovají, zda budou agresivní, či je neokradou, a v druhé řadě je tu povědomí, že si za svoji situaci tyto osoby často mohou sami. Z látek, vedoucích k závislostem jednoznačně vede alkohol, drogy jsou uváděny málo, a výjimečně automaty. Také zde respondenti nevědí o terénních pracovnících.

O skutečnosti, že tu fungují, se asi nyní respondenti dozvěděli z našeho dotazníku. Proto doporučujeme ještě nějakou **osvětou, třeba formou uveřejnění v časopise a na webových stránkách, případně uspořádání nějaké akce na seznámení se s těmito pracovníky**.

Otázky na sociálně slabé spoluobčany jsou tradičně velmi citlivé a často zůstávají nezodpovězené, tak i v našem případě. O svých příjmech a o postavení rodiny na společenském žebříčku se respondenti většinou nechtějí vyjadřovat. Ti, co odpověděli, problém většinou vidí

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

v nízkém příjmu, mladých rodičích, osamocení, či absenci vzdělání. Při ztrátě bydlení nevědí, kam se obrátit a také nevědí, kde hledat pomoc při péči o blízkého člověka.

Zde by mohla být ku prospěchu již zřízená služba **Koordinátora sociální pomoci**. Jistě o této službě ještě často budou mít respondenti možnost se informovat v časopise U Nás i na webu MČ Praha-Libuš.

V případě handicapovaných spoluobčanů je situace podobná. Dle četnosti vyplnění těchto otázek (malá vyplněnost) je patrné, že o tento problém se lidé zajímají, až když je postihne. Respondenti mají povědomí pouze o **finanční dávce a o nějakých službách, ale již nevědí, jakých**. Nevědí, co je podpůrná péče (raná, odlehčovací služby, chráněné bydlení apod.).

Také v tomto případě myslím bude pomáhat služba Koordinátora, jen je třeba tuto informaci dostat k občanům. **Není totiž třeba, aby každý obyvatel měl znalosti sociálního pracovníka, ale aby v případě nouze věděl, kam se obrátit (informovanost).**

VI. Analýza potřeb

Názorový průzkum je vypovídající pouze pro MČ Praha-Libuš a je omezený množstvím vyplněných dotazníků. Na dotazníkových šetřeních se podílelo celkem 118 respondentů, z toho na základním dotazníkovém šetření k tématům A a B celkem 33 respondentů, a k tématům C a D celkem 29 respondentů. Následného podrobného šetření se zúčastnilo celkem 56 respondentů, kteří se vyjádřili k tématům ABCD). Některé otázky nepovažovali respondenti zřejmě ze svého pohledu za důležité, proto je ani nezodpověděli.

Jelikož žije v městské části přes 10 tisíc obyvatel, je to ze statistického pohledu o příliš malý vzorek získaných odpovědí. Domníváme se, že ale pro vnitřní účely a první orientaci a směřování jednání v této oblasti MČ Praha-Libuš postačuje.

Účastníci základního dotazníkového šetření při práci ve skupinách, ve fokusních skupinách a při individuálních rozhovorech byli otevřenými otázkami tázáni na témata, která souvisí často s poskytováním sociálních služeb. Vždy měli možnost doplnit vlastní téma, které považovali za důležité a vyjádřit se k němu.

Účastníci podrobného dotazníkového šetření na veřejném fóru a na internetu a s odkazem na facebooku, byli dotazováni konkrétněji a cíleně tak, abychom zjistili zastoupení problému mezi nimi. Vzhledem k tomu, že jsme očekávali malou účast v šetřeních, zajímali nás odpovědi týkající se problémů zažívaných na vlastní kůži, v rámci rodiny nebo jako přítel, soused či známý osoby s problémem. Dotazník včetně odpovědí byl předem strukturován. Jelikož se jednalo o názorový průzkum, nebylo možné vyloučit, že se nepodařilo organizátorům vystihnout všechny reálné odpovědi předem. Proto byla vždy ponechána i možnost vlastní odpovědi.

U obou šetření se účastníci sami rozhodovali, zda dotazník vyplní a jestli jej odevzdají.

VI. I. Cílová skupina A: Seniorský věk a péče o člena rodiny.

Účastníci základního šetření byli tázáni na:

- Potřebu pomoci v životní situaci týkající se: bydlení, dluhů, nemoci, změny chování u blízkého člověka, samoty, obav, strachu, pocitu ohrožení, stáří, důstojného umírání, něčeho jiného (čeho?).

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

- Potřebu pomoci s: donáškou obědů, nákupem, úklidem, pomocí při osobní hygieně, asistencí (návštěvou nějakého společníka), pomocí s výběrem pobytového zařízení pro blízkého člověka, pomocí s vyplňováním dotazníků, úředních listin v běžném životě, pomocí se zařizováním různých věcí (na úřadech, doprovod k lékaři...), něčím jiným (čím?).

VI. II. Cílová skupina B: Podpora funkce rodiny a péče o děti a mládež.

Účastníci základního šetření byli tázáni na:

- Potřebu pomoci v životní situaci týkající se: bydlení, dluhů, drog, dlouhodobé nebo závažné nemoci, handicapu, obav, strachu, změny chování vlastní nebo blízkého člověka, kriminality, uvěznění, něčeho jiného (čeho?).
- Potřeba pomoci: se zajišťováním různých finančních dávek, radou kolem rodiny týkající se problémů s dětmi, problémů s mladistvými, problémů rodinných a partnerských, problémů v mateřských a základních školách, potřeby asistence, šikany, dále s možnostmi využití nízkoprahových zařízení pro děti a mládež, něčím jiným (čím?).

Výsledky základního šetření:

V tabulce s výsledky základního šetření jsou odpovědi u jednotlivých otázek seřazeny v pořadí od nejvíce hlasů k nejméně hlasům.

Poznámka: V tabulkách s primárními daty jsou uvedeny i výsledky k cílovým skupinám C a D, které budou zopakovány a uzavřeny v další části Analýzy (část 2.) do konce roku 2016.

Otázka A.1. - na pomoc seniorům		
	1. obědy 2. pomoc se zařizováním 3. pomoc s výběrem zařízení 4. pomoc při hygieně...atd.	Odpovědi na dotazy o pomoc ukázaly, že o obědy, respektive o jejich dovoz až do domu, je skutečně zájem a že současný stav, kdy si pro obědy musí dojít, nebo si je objednávat z restaurace, občanům Libuše nevyhovuje. Zároveň se ukázalo, že by byl zájem i o ostatní služby zaměřené na pečovatelské a poradenské pro seniory či také o půjčení kompenzačních pomůcek.
Otázka A.2. na situace seniorů:		
	1. nemoc, změna chování 2. důstojné umírání 3.-4. samota, stáří	Toto pořadí naznačuje, že lidé mají obavy z nemoci a samoty ve stáří a budou vděční za každou pomoc. Dále se objevují jednotlivé požadavky jako: pomoc při změně finanční situace, pomoc s hospodařením a naposled připomínka, že na Libuši chybí Urnový háj.
Otázka B.1. na pomoc pro rodiny:		
	1. poradna pro rodinu 2. problémy v MŠ a ZŠ	Ostatní body nebyly značeny, pomoc se zajišťováním dávek např. měla minimum hlasů, zrovna jako problémy partnerské. Byly uvedeny návrhy kontaktních míst pro rodinu, infostánek, přednášky do škol o rodině a psychology do škol. Dále návrh pomoci rodinám, které se nastěhují.
Otázka B.2. na situace rodin:		
	1. závažná, dlouhodobá	Znovu je vidět, že lidé mají obavy z nemoci a rádi by se měli

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

	nemoc 2. strach, změna chování	kde poradit, když se něco v rodině děje vážného. Na dalších místech s výrazně menším počtem hlasů drogy a bydlení. V poznámkách byl uveden požadavek na potřebu informovat seniory o podomních prodejcích v časopisu a na webu, podpořit pečující, přednášky o finanční gramotnosti, drogách, handicapech a týrání, podpora neziskovek a jejich vzdělávacích programů, prevence do škol...
Otázka C.1 osoby bez přístřeší:		
	16x ano na dotaz, zda se setkali s osobami bez přístřeší 3x ne	O terénních pracovnících lidé většinou nevědí, také moc, neodpovídali na prevenci bezdomovectví. Většinou vědí, kam se obrátit při problémech (odpovědi policie a MÚ). Cítí se obtěžováni pachem, špínou, ale většinou jsou lidé soucitní, přispějí malou částkou, někteří dokonce píší, že je to neobtěžuje. Výskyt: Písnice, Albert, bus, kontejnery, Modřanská rokle, Lidl, herna, les, Maringotka, keře na Novodvorské a nějaký neobydlený dům.
Otázka C.2. závislé osoby:		
	16x ano, potkali 4x ne	Zase o terénních pracovnících lidé nevědí, o prevenci závislostí nebylo mnoho vyplněných odpovědí, ti, co odpověděli, vědí. (Myslím, že ti, co se účastnili průzkumu, již o terénních pracovnících budou vědět.). Také vědí, kam se obrátit, ale jak pomoci, by chtěli více informací. Na rozdíl od bezdomovců, lidé závislí je obtěžují více, stěžují si na špínu, pach, agresivitu, jehly, někdy i na vlastní zahradě. Výskyt: sídliště, často uvnitř uzamčených domů, nějak se tam dostali, dále lezou na soukromé pozemky a do zahrad, jsou asi bez zábran, což odpovídá závislostem.
Otázka C.3. jiná etnika:		
	---	Občané jiných etnik nevyplnili. Naši občané nemají problém, nikdo nevyplnil, že by potřeboval poradit, nebo že by měl problém. Uvádějí, jim cizinci nevadí, kdyby měli problém, věděli by, kam se obrátit. Chválí MČ Prahu-Libuš za akce s vietnamskou komunitou.
Otázka C.4. sociálně slabí:		
	Jak jim pomoci: 5xano, 8x ne.	Ostatní otázky málo vyplněny. Lidé nevědí, kam se obrátit při finančních problémech, ztrátě bydlení (jedna odpověď: žádost o domov důchodců, ale dlouhá čekací doba), ovdovění, ani při nutnosti pečování o člena rodiny. Výjimečně odpovězeno, že budou hledat info na webu, či MČ a sociálním odboru.
Otázka D.5. Handicap:		
	6x ano na setkali jste se, 3x nesetkali	Ti, co vyplnili, většinou vědí, na co tyto osoby mají nárok (dávky, služby, podpora), ale neznají podpurné služby (raná péče). Nevědí také, jak pomoci rodině, co pečuje (odlehčovací služby). Málo jich také ví o chráněném bydlení, či o dílnách, více už o bezbariérovosti (úprava terénu,

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

		chodníky, přechody, lavičky apod.). Jak odstranit bariéry ví asi polovina dotázaných. Jiné informace: Obavy z plánované stavby domova pro seniory. Pochvala MČ za pořádání různých akcí.
--	--	--

Výsledky podrobného šetření:

V tabulce níže jsou uvedeny výsledky základního šetření a odpovědi u jednotlivých otázek jsou seřazeny v pořadí od nejvíce hlasů k nejméně hlasům.

Poznámka: V tabulkách s primárními daty jsou uvedeny i výsledky k cílovým skupinám C a D, které budou zopakovány a uzavřeny v další části Analýzy (část 2.) do konce roku 2016.

Otázka 1A - na služby:		
Jakou službu byste vy osobně využili?		
	1. obědy s donáškou 2. pomoc se zařizováním 3. úklid	Znovu, jako u papírových dotazníků, je vidět, že obyvatelům Libuše služba donášky obědů chybí. Dále by také rádi využili pomoc se zařizováním na úřadech, či vyplňováním dotazníků, nebo ještě doprovod k lékaři a úklid. Ostatní služby nevyplnili, nebo pouze ojediněle. V poznámkách se vyskytl požadavek na poradnu o stavebním právu a legislativě.
Otázka 2A - na situace:		
V jaké situaci byste pomoc využili?		
	1. problémy s bydlením 2. pocit strachu 3. samota	Problematika bydlení je na prvním místě u dotazu na situace, které se mohou v rodinách přihodit. Pocit strachu s tím jistě souvisí, neboť při ztrátě bydlení lidé obavy pociťují. Samota sebou tyto problémy také přináší, jelikož z jednoho příjmu se dnes těžko bydlení udržuje. V poznámkách se vyskytl požadavek na poradnu při složitých společenských záležitostech, problematika dopravy do Písnice a Cholupic a požadavek na větší péči o Písnici.
Otázka 3B - na pomoc pro rodiny:		
Jaký druh pomoci pro rodiny s dětmi myslíte, že je potřeba?		
	1. poradna pro rodinu 2. pomoc se zařizováním	Stejně jako u papírových dotazníků občané preferují poradnu. Druhé místo – zařizování – bylo zmiňováno pouze ojediněle. V poznámkách se objevil požadavek na školku či družinu v létě, příměstské tábory, a požadavek, aby škola v Písnici měla třídy až do 9. stupně.
Otázka 4C - na setkání s osobami bez přístřeší:		
Setkali jste se ve svém okolí s osobou bez přístřeší? Kde jste ji potkali, jakou to mělo formu a čím vás to obtěžovalo? Víte, kam se obrátit, chcete-li pomoci? Víte, že na městské části působí terénní pracovník? Chci sdělit jinou informaci/ce (napište jakou).		
	28x ano 10x ne 3x nevím	Lidé hodně vnímají tuto problematiku. Na dotaz, zda je to obtěžuje, uvádějí zápach, hluk, ale také že je neobtěžují, dokonce setkání i někoho potěšilo, další píše, že rád

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

		příspěje. Lidé ale nevědí, kam se obracet pro pomoc (mimo policie, když je problém) a také nevědí o terénních pracovnících. Výskyt: Albert, ul. Výletní, lavičky u dětského hřiště, sídliště, bus, Sapa, Na Domovině.
Otázka 5C - na setkání se závislou osobou:		
Setkali jste se ve svém okolí se závislou osobou? Ve svém okolí znám závislou osobu na ... Kde jste ji potkali, jakou to mělo formu, čím vás to obtěžovalo? Víte, kam se obrátit, chcete-li pomoci? Víte, že zde působí terénní pracovník? Chci sdělit jinou informaci/ce (napište jakou).		
	28x ano 10x ne 3x nevím	Zde se občané už cítí být více obtěžováni a tolerance vůči těmto osobám výrazně klesá. Pravděpodobně je to dáno obecným povědomím, že za závislost si každý může sám, je to jen jeho volba. Pouze málo lidí ví, kam se obrátit a nevědí o terénním pracovníkovi. U druhu závislosti vede alkohol, na druhém místě drogy a automaty jen ve dvou případech. Výskyt: před restaurací, u popelnic, Modřanská rokle, Albert, souseď, v mém rozestavěném domě, Sapa, Casino, Libušská, u popelnic. Forma: hrubost, pokřikování, homofobie, nemorální chování, žebrali, nepořádek.
Otázka 6C - na etnika:		
Je dostatečně řešena situace cizinců a etnik? Jsem cizinec nebo moji předci byli cizinci, a potřebuji poradit? Víte, kde vám mohou pomoci při soužití s cizinci?		
	Na otázku, zda je situace dostatečně řešena: Ano: 15x Ne: 7x Nevím: 15x	Od cizinců: Žádná odpověď, že by potřebovali poradit. Od majority: Většinou nemají s cizími etniky problém, ale málo vědí, či nejsou si jisti, kde by jim poradili, při problémech. Tato otázka zůstávala často nevyplněna.
Otázka 7C - na sociálně slabé spoluobčany:		
Máte ve svém okolí sociálně slabé spoluobčany? Znáám sociálně slabé spoluobčany s problémy z důvodů ... Víte, jak jim pomoci? (dávky, služby) Mají lidé z vašeho okolí problém vyjít s penězi z různých důvodů? Jejich problém vyjít s penězi souvisí s ... Víte, kam se obrátit při ztrátě bydlení? Víte, kdo a kde vám pomůže, budete-li pečovat o blízkého?		
	Zda jsou v jejich okolí: Ano: 16x Ne: 9x Nevím: 8x Zbytek nevyplněno.	Jako důvod uveden hlavně nízký příjem, pak nízké vzdělání či věk rodičů. Zbytek nevyplněn a většinou nevědí, jak pomoci. Problém vyjít s penězi dle respondentů souvisí hlavně s malým příjmem a osamocení v domácnosti. Dále uvádějí nezaměstnanost a naposledy úraz. Závislost je uvedena naposled, a často se uvádí, nechci vyplnit. Při ztrátě bydlení většinou neví, či nejsou si jisti, kam se obrátit. Často nevyplněno. Také mírně převažuje nejistota, kdo by jim pomohl při péči o blízkého člověka. Často nevyplněno.
Otázka 8D - na handicapované spoluobčany:		
Víte, na co mají nárok osoby s handicapem? Víte, jak pomoci rodině pečující o svého člena? Víte, jak odstranit bariéry u dětí s handicapem? Víte, jak odstranit bariéry u dospělých s handicapem?		
	Povědomí, zda je nárok,	Zde si jsou respondenti jisti pouze nárokem na finanční

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST

	dle pořadí: 1. finanční dávka 2. poskytnutí služby 3. podpůrná péče	dávku, o nárocích na ostatní služby či podporu tápou. Je to běžné, o tuto problematiku se většinou začneme zajímat, až když nás taková situace potká, či někoho v rodině a okolí.
	Jak pomoci rodině, co pečuje: Ano: 7x Ne: 25x Nejistota: 5x Zbytek nevyplněno.	
	Povědomí jak odstranit bariéry: Děti ano: 9x Děti ne: 23x Dospělí ano: 6x Dospělí ne: 25x Nejistota u obou: 10x Často nevyplněno.	

VII. Shrnutí

Analýza nepřináší zřejmě mnoho neočekávaného. To však nebylo jejím cílem. Vyplnění dotazníků bylo založeno na ochotě oslovených uživatelů služeb zapojit se do názorového průzkumu a rozhodně nemusí být věrným obrazem situace na území MČ Praha-Libuš. Zapojení se do práce ve skupinách, účast na individuálních rozhovorech a vyplnění dotazníků ze strany účastníků znamenalo věnovat svůj vlastní čas a energii. Vedení městské části i všichni, kteří budou se získanými daty a informacemi dále pracovat, jistě jejich snahu ocení.

Městská část bude brát získaná data jako jeden z podkladů pro práci ve zcela nové neprobádané oblasti, koordinaci sociálních služeb na svém území v rámci samosprávné působnosti. Na základě mandátu daného tímto šetřením se může snažit vyjednat působení alespoň jednoho lokálního poskytovatele sociálních služeb na území městské části přesto, že podmínky pro jeho zařazení do krajské sítě sociálních služeb hl. m. Prahy kvůli financování jsou velice tvrdé.

Bude třeba určitou pevnou dohodou obou městských částí zajistit, aby tento podklad byl brán v úvahu při aktualizaci komunitního plánu sociálních služeb celého správního celku MČ Praha 12.

Poděkování

Díky patří odborné konzultantce paní Bc. Martině Macurové, vyškolené metodičce sociálního plánování pro střeďočeský kraj, která nám při plánování celého šetření a zkušenostmi s oslovováním veřejnosti s obyvateli velice pomohla a bez jejíž rad bychom analýzu nebyly schopni realizovat.

Závěrem bychom rádi poděkovali především všem obyvatelům, kteří se tohoto šetření zúčastnili za jejich čas a ochotu podělit se o své názory.

ANALÝZA POTŘEB OBYVATEL V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH NA ÚZEMÍ MČ PRAHA-LIBUŠ – 1. ČÁST**VIII. Literatura**

1. *Analýza potřeb uživatelů sociálních služeb v mikroregionu Nové Město na Moravě, vypracovali: Josef Brůna, Ing. Hana Janů, Jana Musilová, Rita Skalníková, DiS., Jakub Topinka, Nové Město na Moravě, 30 stran*
2. *Analýza potřeb uživatelů sociálních služeb, Analýzy pro Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Uherskohradištsku, dokument vznikl v rámci projektu reg. č. CZ.1.04/3.1.03/45.00047 a byl financován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státním rozpočtem České republiky, realizovala: Factum Invenio, Uherské Hradiště 2011, 23 stránek*
3. *Komunitní plán sociálních služeb města Mnichovo Hradiště, plán byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z fondu EU a Středočeského kraje, Mnichovo Hradiště březen 2008, 84 stran*
4. *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji na období 2012–2014, zpracovatelé: Krajský úřad Jihomoravského kraje, Odbor sociálních věcí, koordinátorka procesu komunitního plánování sociálních služeb v Jihomoravském kraji Mgr. Martina Blešová a členové realizačního týmu projektu CZ.1.04/3.1.00/05.00027 „Podpora plánování rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji“, financovaného z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR, Marco reklamní agentura, spol. s r. o., 1. vydání, 2.000 ks Jihomoravský kraj srpen 2011, 82 stran*
5. *Katalog poskytovatelů sociálních a návazných služeb pro spádové území města mnichovo hradiště, Mnichovo Hradiště, Autoři: realizační tým projektu „Komunitní plán města Mnichovo hradiště a spádových obcí“ č. cz.1.04/3.1.03/78.00012. “Vydalo: Centrum pro komunitní práci, pobočka CpKP střední Čechy, Vodičkova 36, 116 02, Praha 1, ISBN: ř7Ř-Ř0-Ř7Ř0ř-06-Ř, Tiskárna VS Tisk, VS PRAHA - PANKRÁČ, 3 000 ks výtisků, 1. vydání, Praha 2013, 71 stran*
6. *Katalog sociálních a návazných služeb 2015/2016 poskytovaných občanům MČ Praha 10, Organizace poskytující zázemí a podporu v obvyklých i neobvyklých životních situacích, vydala městská část Praha 10 ve spolupráci s Ústeckými tiskárnami, Praha září 2015, 80 stran.*
7. *Analýza potřeb poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb v Olomouci, Zpracováno pro potřeby statutárního města Olomouc, zpracovatel, Zpracoval: Daniel Topinka, SocioFactor s.r.o., Analýza byla vypracována v rámci projektu Rozvoj procesu plánování dostupnosti sociálních služeb v Olomouci, CZ.1.04/3.1.03/65.00010, Olomouc 2012, 123 stran*
8. *Analýza potřeb pro zajištění sociálních služeb na Šluknovsku, Analýza byla zpracována pro potřeby Komunitního plánování na Šluknovsku a přípravu Plánu rozvoje sociálních služeb na Šluknovsku,*
9. *Analýza potřeb byla vypracována v rámci projektu Komunitní plánování na Šluknovsku CZ. 1.04/3.2.05/65.00037, spolupracovali Komunitní centrum Krásná Lípa a SocioFactor s.r.o., Šluknovsko 2012, 112 stran*
10. *Souhrnná analýza potřeb uživatelů sociálních služeb, Sekundární analýza na základě dotazníkových šetření mezi uživateli sociálních služeb v 11 pražských městských částech v průběhu září 2006 až května 2008, vypracovala: Agora Central Europe, 2006 - 2008, 47 stran*